

Budapest, 2013. május 20. - **Hallgatni akartam címmel Márai Sándor eddig ismeretlen munkáját, az Egy polgár vallomásai harmadik részének tekinthető esszéregényt mutatja be május 28-án a Helikon Könyvkiadó.**

Az író az emigrációban született első művében 1938-tól 1950-ig rajzolja meg a polgárság történetét.

Kovács Attila Zoltán irodalomtörténész, a Helikon főszerkesztője az MTI-nek elmondta, hogy régóta sejteni lehetett, Márai Sándor megírta az Egy polgár vallomásai harmadik részét, hiszen erre naplóiban is utalt. "És meg kell írni a Polgár vallomásai harmadik, befejező kötetét. Ez álmatlan éjszakákon e kötet szerkezetén gondolkodom" - idézte a főszerkesztő Márait, aki 1944 novemberében írta e sorokat naplójába. Hozzátette, a kézirat eddig a hagyatékban rejtőzött, és "irodalmi szenzáció" a megjelenése.

A kiadó adta a könyv címét, mivel a kézirat nem kapott egyértelmű szerzői megnevezést. Több címötlet szerepelt rajta áthúzva - köztük az Egy polgár vallomásai 3, illetve a Föld, föld! -, de a kiadó végül a kézirat első mondatát emelte címhelyzetbe.

Arra a kérdésre, hogy miért nem a kézenfekvő, Egy polgár vallomásai 3-ra keresztelték a könyvet, Kovács Attila Zoltán azt felelte, hogy a kiadó tervezi az Egy polgár vallomásai-sorozat teljes, kritikai kiadását, amelynek ezt a címet szánják. Felidézte, hogy 1935-ben Márai egy vesztés per után átdolgozta a regényt, így közel három fejezettel, számos bekezdéssel rövidebb a ma ismert mű az eredeténél.

A mintegy 180 oldalas Hallgatni akartamról elmondta, hogy a Föld, föld! című könyve első két fejezeteként született a mű 1949 és 1950 között, de végül az író elhagyta a szövegrészletet az 1970-es években megjelent kötetből. Szerinte az új könyv az Egy polgár vallomásai-sorozat "kiegészítő esszékötetként" értelmezhető, hiszen amellett, hogy a jól ismert elbeszélői hang szólal meg, a rendszer kritikájaként is olvasható, ráadásul rövid, tömör politikusportrék is helyet kaptak benne, többek között Teleki Pálról, Bárdossy Lászlóról, Bethlen Istvánról. Kiemelte, a könyv a történészek számára is izgalmas lehet.

Mint Kovács Attila Zoltán rámutatott, Márai nem akarta, hogy könyve külföldön megjelenjen, ugyanakkor Magyarországon a cenzúra miatt nem számíthatott kiadására. Az előbbi a kiadó vezetője azzal indokolta, hogy az író a könyvben korával néz szembe, az európai polgárság sorsával, arról ír, hogy mi lesz ezzel a társadalmi réteggel 1938 után, de kritikát mond a Horthy-rendszer, az úrhatnám, dzsentrí világ felett is.

A főszerkesztő szerint Márai azzal szembesült, hogy a 19. századi, polgári világ Európában megszűnőben van, ezért az ezzel kapcsolatos könyveit "nemkívánatosnak" érezte, a kérdéskör tabutémává vált számára. Csak akkor vette elő újra, amikor már San Diegóban élt - jegyezte meg Kovács Attila Zoltán.

A főszerkesztő elmondta, hogy a kötet az eredeti szöveghez híven a szerzői kihúzásokat, javításokat is tartalmazza, emellett a könyvet jegyzetekkel látták el. A Hallgatni akartamot Mészáros Tibor, a Márai-hagyaték gondozójának utószava zárja.

A Márai-hagyatékról szólva megjegyezte, hogy több lappangó kézirat van még, ezek gondos tanulmányozásra várnak. A kiadónál a könyvvel együtt jelenik meg A teljes napló-sorozat 1964-66-ról szóló kötete. Új projektként irodalmi bédekkersorozat is indul a Régi Kassa, álom című könyv mintájára: a tervek szerint hasonló kiadvány jelenik meg Nápolyról, Salernóról, New Yorkról, illetve San Diegóról is.